

ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΑ ΣΙΔΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ... ΕΡΓΑΤΕΣ Η ΓΙΓΑΝΤΩΣΗ, Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ

Θυμάται κανείς το περίφημο παλιό σύνθημα «Φυλακές, Στρατός, Ψυχιατρεία – Αυτή είναι η εξουσία»; Μια από τις λαμπρές στιγμές του αντιεξουσιαστικού χώρου! Κατάφερε να συνοψίσει το κράτος σε τρεις πυλώνες του: τον ψυχίατρο, τον δεσμοφύλακα και τον караβανά. Και αν για τον στρατό μιλάμε συχνά – ειδικά τον τελευταίο καιρό – για τις φυλακές μιλάμε πολύ λιγότερο. Κρίμα κι άδικο, καλές μας συντρόφισσες!

Παρακάτω θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε τις φυλακές ως βασικό πυλώνα του κράτους. Πυλώνα που «φιλοξενεί» μεγάλες μερίδες της εργατικής τάξης· που κατασκευάζει και αυξομειώνει τον αριθμό των κρατουμένων αναλόγως συγκυρίας· που κατασκευάζει νέες ιδέες περί του τι είναι έγκλημα· που επηρεάζει το καθεστώς εργασίας ενός ολόκληρου κράτους· που αποτελεί σημαντικό τμήμα μιας οικονομίας· που αποτελεί βασικό προαπαιτούμενο ενός κράτους σε πολεμική προετοιμασία. Οι φυλακές είναι θεμελιώδες κομμάτι της κρατικής πολιτικής. Και κατ' αυτήν την έννοια, όλοι οι κρατούμενοι είναι πολιτικοί κρατούμενοι.

Πρόσφατα ο αριθμός των έγκλειστων στις ελληνικές φυλακές σημείωσε ρεκόρ. Μας φαίνεται λοιπόν κάπως χρήσιμο να θυμηθούμε τι ρόλο βαράει το λεγόμενο «σωφρονιστικό σύστημα» και γιατί πρέπει να βρίσκεται στο στόχαστρο κάθε αντιεξουσιαστή που σέβεται τον εαυτό του.

Η γιγάντωση του πληθυσμού των φυλακισμένων στις ΗΠΑ και τον κόσμο

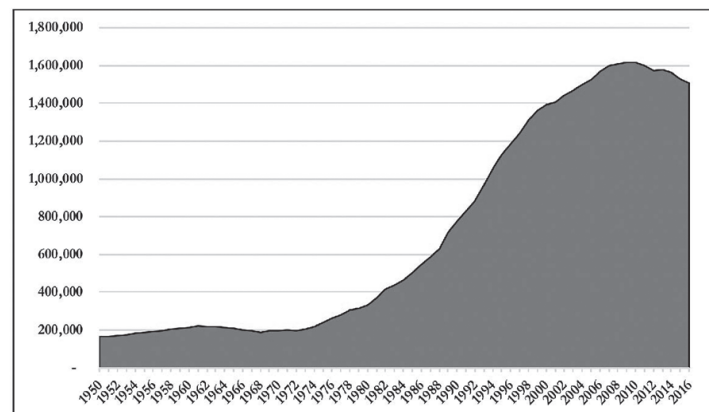
Θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε με το κλισέ: «Το καπιταλιστικό σύστημα χρησιμοποιεί φυλακές από τη γέννησή του». Αλλά δε θα το κάνουμε. Θα στραφούμε για άλλη μια φορά στην αγαπημένη μας δεκαετία του '70. Είναι η περίοδος που ο καπιταλιστικός κόσμος ήρθε ξανά τούμπα, τα κράτη άρχισαν να ξαναπλακώνονται, οι ΗΠΑ βγήκαν από τη συμφωνία του Μπρέτον Γουντς, ο Ψυχρός Πόλεμος είχε πάψει να είναι και πολύ ψυχρός, μυριάδες «κρίσεις» ξεσπούσαν η μία μετά την άλλη (για τη έννοια κρίση βέβαια δείτε και λίγες σελίδες παραπίσω) και τα κινήματα των '60s αργοπέθαιναν οδηγώντας την ηγεσία στα υπουργεία και τη βάση στη... φυλακή.

Και μέσα σε όλα αυτά, οι ΗΠΑ στο εσωτερικό μέτωπο κήρυξαν τον λεγόμενο «Πόλεμο ενάντια στη φτώχεια», μια πολιτική επιδομάτων, προνοιακών μηχανισμών και... μπάτσων. Το 1972 ανακοινώθηκε το πρόγραμμα High Impact, που περιλάμβανε νέες μεθόδους αστυνόμευσης, νέες συμπεριφορές που αποτελούσαν έγκλημα και νέες ποινές. Ο «πόλεμος ενάντια στη φτώχεια» ήταν στην πραγματικότητα ένας «πόλεμος ενάντια στους φτωχούς». Ενδεικτικά, στη Νέα Υόρκη θεσπίστηκε νόμος που τιμωρούσε την κατοχή μικροποσότητας ηρωίνης ή κοκαΐνης με τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια φυλάκιση. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες, το νέο πρόγραμμα θα μείωνε την εγκληματικότητα «κατά 5% στα πρώτα δύο χρόνια και κατά 20% μέσα σε μια πενταετία». Αργότερα, ο Μάρτιν Ντάνζιγκερ, ένας εκ των εμπνευστών του, παραδέχτηκε «Τα νούμερα τα έβγαλα απ' το μυαλό μου. Ακούγονταν ωραία». Τελικά μέσα στην πενταετία, η εγκληματικότητα «αυξήθηκε κατά 43%». Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι αυξήθηκε η εγκληματικότητα. Αντίθετα, αυξήθηκε ο αριθμός των συμπεριφορών που το κράτος αντιμετώπιζε ως έγκλημα και ο αριθμός των ανθρώπων που δέχονταν μεταχείριση εγκληματία... δηλαδή φυλακή. Από το 1972 ως το 1977 ο αριθμός των έγκλειστων στις αμερικανικές φυλακές αυξήθηκε από 196.000 σε 292.000. Δηλαδή μια αύξηση σχεδόν... 43% (εντάξει, λιγάκι παραπάνω).¹

Τις επόμενες δύο δεκαετίες, τον «πόλεμο ενάντια στη φτώχεια» διαδέχθηκε

ο «πόλεμος ενάντια στο έγκλημα» και τελικά ο «πόλεμος ενάντια στα ναρκωτικά». Με όχημα τις νέες θεωρίες της μηδενικής ανοχής και τις αστυνομικές καινοτομίες που τις συνόδευαν, ο αριθμός των έγκλειστων στις φυλακές αυξανόταν θεαματικά, παρ' όλο που οι δείκτες εγκληματικότητας έφθιναν. Ο λόγος ήταν η αύξηση στις καταδίκες για μικροεγκλήματα, με πρώτο και καλύτερο την κατοχή ναρκωτικών. Το 1980 κάπου 10.000 άνθρωποι κατέληξαν στις αμερικανικές φυλακές για αδικήματα που είχαν να κάνουν με ναρκωτικά. Το 1990 ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 100.000.² Ο συνολικός αριθμός των φυλακισμένων στις αμερικανικές φυλακές γιγαντώθηκε με αντίστοιχους ρυθμούς. Μέσα σε τρεις δεκαετίες (από το 1970 ως το 2000) οι φυλακές των ΗΠΑ έφτασαν από τους 200.000 έγκλειστους στο 1,5 εκατομμύριο. Το παρακάτω διάγραμμα μιλάει από μόνο του.

Prison System Growth (1950-2016)

Η αύξηση αυτή είναι μάλιστα ακόμη μεγαλύτερη αν προσθέσουμε όσους καταδικάστηκαν με αναστολή και όσους καταδικάστηκαν αλλά αφέθηκαν «υπό όρους», όπως το «παρών» στο τμήμα. Το 1997 ο αριθμός αυτός έφτανε τα 4 εκατομμύρια. Σύνολο 5,7 εκατομμύρια αμερικάνοι λοιπόν βρίσκονταν «κάτω απ' τον πέλεκυ της δικαιοσύνης». ³ Αν προσθέσουμε και τις ενδιάμεσες ποινές (περιορισμό κατ' οίκον, ηλεκτρονική επιτήρηση, βραχιολάκι, κλπ.) φτάνουμε περίπου στους 30 εκατομμύρια ανθρώπους δηλαδή το ένα δέκατο του πληθυσμού της Αμερικής. ⁴ Δεν μιλάμε δηλαδή για μια απλή αύξηση, αλλά για ένα ποινικό σύστημα απ' το οποίο περνούσε ένας στους δέκα Αμερικανούς.

Η πρώτη ύλη αυτής της γιγάντωσης ήταν φυσικά η εργατική τάξη των ΗΠΑ, και ιδίως οι μαύροι νεαρής ηλικίας. Το 2001 πάνω απ' το ένα τρίτο των μαύρων ηλικίας από 18 έως 29 ετών είτε κρατούνταν στη φυλακή, είτε βρίσκονταν υπό την εποπτεία κάποιου δικαστή ή ελεγκτικού φορέα, είτε ακόμη περίμεναν να προσαχθούν στο δικαστήριο. Στις μεγάλες πόλεις η αναλογία ξεπερνούσε κατά πολύ το ένα δεύτερο, ενώ στα γκέτο έφτανε το 80%. ⁵ Και μη νομίζετε πως έχουν αλλάξει και πολλά μέσα στην τελευταία εικοσαετία: οι αμερικανικές φυλακές συνεχίζουν να φιλοξενούν εκατομμύρια κόσμο κάθε χρόνο.

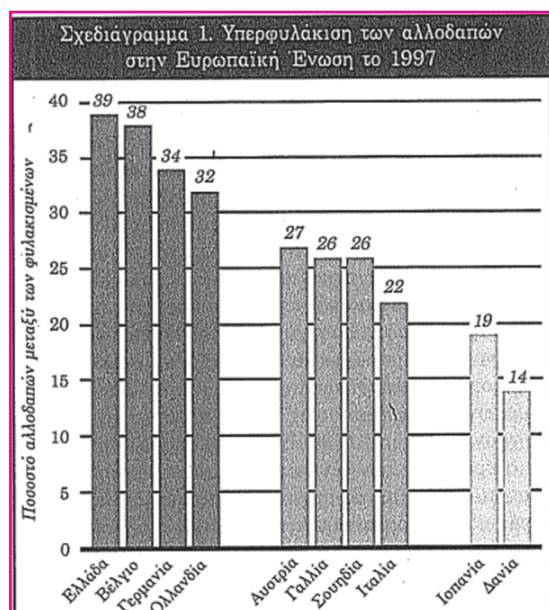
Ήδη από τις αρχές των '90s οι θεωρίες της μηδενικής ανοχής πέρασαν σχεδόν ταυτόχρονα σε όλη την Ευρώπη. Οι συλλήψεις αυξήθηκαν, οι νομο-

θεσίες σκλήρυναν, ο αριθμός των φυλακισμένων σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες γνώρισε τεράστια αύξηση καθ' όλη τη δεκαετία.

	1983	1990	1997	Αύξηση
Αγγλία/Ουαλία	43.415	50.106	61.940	43%
Γαλλία	39.086	47.449	54.442	39%
Ιταλία	41.413	32.588	49.477	20%
Ισπανία	14.659	32.902	42.827	192%
Πορτογαλία	6.093	9.059	14.634	140%
Ολλανδία	4.000	6.662	13.618	240%
Βέλγιο	6.524	6.525	8.342	28%
Ελλάδα	3.736	4.786	5.577	49%
Σουηδία	4.422	4.895	5.221	18%
Δανία	3.120	3.243	3.299	6%
Ιρλανδία	1.466	2.114	2.433	66%

Η τεράστια αυτή αύξηση αφορούσε σχεδόν εξ ολοκλήρου τα κατώτερα στρώματα της εργατικής τάξης. Οι «φυσικοί πελάτες» των ευρωπαϊκών φυλακών ήταν νεαρής ηλικίας, μεταναστευτικής και προλεταριακής καταγωγής: στη Γαλλία το 1998 λίγο λιγότερο από τους μισούς φυλακισμένους δεν εργάζονταν πριν φυλακιστούν. Και 1 στους 6 δεν είχε σταθερό τόπο διαμονής. Στην Αγγλία το 83% προερχόταν από την εργατική τάξη, πάνω από το ένα τρίτο ήταν ανεπάγγελτοι τη στιγμή της σύλληψής τους και 13% ήταν άστεγοι.⁶

Όπως φαντάζεστε, η αύξηση των φυλακισμένων δεν οφειλόταν σε κάποια αύξηση του «εγκλήματος». Η μεγάλη πλειοψηφία των όσων χώθηκαν στην μπουζού αντιμετώπιζαν κατηγορίες για ναρκωτικά ή για παράνομη είσοδο στη χώρα. Ειδικά η δεύτερη κατηγορία, τροφοδότησε τις μηχανές των φυλακών σε όλη την Ευρώπη.

Η Ελλάδα, στην οποία η παρανομοποίηση των μεταναστών στα '90s αποτέλεσε εθνική στρατηγική για την εργασία,⁷ κέρδιζε άνετα την πρώτη θέση στους σχετικούς πίνακες, με 40% των κρατουμένων στις φυλακές να είναι μετανάστες.

Η οικονομία των φυλακών

Η γιγάντωση των φυλακών ήταν τέτοια που άρχισαν να αποτελούν έναν ξεχωριστό τομέα της οικονομίας. Το 1995 ο Mike Davis εισήγαγε τον όρο «φυ-

λακο-βιομηχανικό σύμπλεγμα», θέλοντας να κάνει τον παραλληλισμό με το «στρατο-βιομηχανικό σύμπλεγμα» της δεκαετίας του '50. Η φυλακή άρχισε να αποτελεί μια κανονική βιομηχανία με τα όλα της.

Και λειτουργούσε ακριβώς σαν τέτοια. Το αμερικανικό κράτος ξεκίνησε ήδη από το 1969 να σχεδιάζει ένα γιγάντιο πρόγραμμα κατασκευής φυλακών. Ο κρατικός προϋπολογισμός για τις φυλακές μέσα σε τρία χρόνια υπερδιπλασιάστηκε από τα 69,5 στα 176 εκατομμύρια δολάρια. Η κατασκευή νέων φυλακών δεν ήταν συνέπεια κάποιας αλλαγής στους δείκτες εγκληματικότητας. Το αντίθετο: «με το που φτιάχνονταν οι νέες φυλακές, ο μηχανισμός της δικαιοσύνης τις γέμιζε πριν προλάβει καν να στεγνώσει το τσιμέντο».⁸ Και τα οικονομικά συμφέροντα που διαρθρώθηκαν γύρω τους περιλάμβαναν από κατασκευαστικές εταιρείες μέχρι αρχιτέκτονες, από υπηρεσίες καθαρισμού μέχρι υπηρεσίες σίτισης, από δεσμοφύλακες μέχρι γραμματείς. Το 1993, η σωφρονιστική διοίκηση των ΗΠΑ απασχολούσε πάνω από 600.000 υπαλλήλους, καθιστώντας την τον τρίτο μεγαλύτερο εργοδότη στη χώρα, πίσω μόνο από την General Motors και τη Walmart.⁹

Οι φυλακές όμως δεν συγκέντρωναν το ενδιαφέρον «μόνο ως δυνητικές εστίες κατανάλωσης, αλλά και ως εστίες φτηνής εργασίας».¹⁰ Στις ΗΠΑ, ήδη από την εποχή της κατάργησης της δουλείας, ο πληθυσμός των φυλακών έγινε αντιληπτός ως ένα εξίσου φτηνό και πειθαρχημένο εργατικό δυναμικό. Η 13η Τροπολογία του αμερικανικού συντάγματος, με την οποία καταργούταν η δουλεία και η καταναγκαστική εργασία, άφηνε ένα σημαντικό παραθυράκι: «εκτός ως ποινή για κάποιο έγκλημα». Επέτρεπε στην ουσία την καταναγκαστική εργασία των φυλακισμένων χωρίς ή με ελάχιστη αμοιβή. Από τη γιγάντωση της βιομηχανίας των φυλακών κι έπειτα, γιγαντώθηκαν και οι δουλειές στις οποίες κατευθύνονταν καταναγκαστικά οι έγκλειστοι:

Εισάγουν δεδομένα για την Chevron, κάνουν τηλεφωνικές κρατήσεις για την TWA, εκτρέφουν χοίρους, φτυαρίζουν κοπριά, κατασκευάζουν κυκλώματα, λιμουζίνες, φουσκωτά στρώματα, εσώρουχα της Victoria's Secret, ο κατάλογος δεν τελειώνει. Και όλα με αντίτιμο ένα κλάσμα του κόστους της «ελεύθερης εργασίας».¹¹

Σήμερα, σχεδόν τα δύο τρίτα των έγκλειστων στις αμερικανικές φυλακές εργάζονται εντός ή εκτός των φυλακών. Αυτό πρακτικά σημαίνει γύρω στους 850.000 εργάτες που βρίσκονται υπό καθεστώς μιας εργασίας καταναγκαστικής, κακοπληρωμένης ή κι εντελώς απλήρωτης, δίχως ασφαλίσεις, δικαιώματα και άλλα τέτοια. Για να καταλάβουμε το μέγεθος, το συνολικό εργατικό δυναμικό της Ελλάδας είναι 4,5 εκατομμύρια. Σε περίπτωση που δεν μπορούν ή που αρνούνται να δουλέψουν, οι φυλακισμένοι αντιμετωπίζουν διάφορες τιμωρίες, από απομόνωση μέχρι απόρριψη των αιτήσεων μείωσης ποινής και εμπόδια στα επισκεπτήρια. Ο μισθός τους κυμαίνεται από σε ελάχιστα σεντς/ώρα, πράγμα που σημαίνει πως ένας έγκλειστος μπορεί να βγάλει 450\$ τον χρόνο. Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παράγουν είναι αξίας 11 δισεκατομμυρίων δολαρίων τον χρόνο.¹²

Το ίδιο συμβαίνει και σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Στη Γερμανία ο μισθός τους είναι από 9 έως 250 ευρώ το μήνα. Στη Βρετανία η καταναγκαστική εργασία είναι υποχρεωτική για όλους τους κρατούμενους και αμείβεται με ψίχουλα. Στη Γαλλία ο μισθός των φυλακισμένων είναι από 20% έως 45% του βασικού μισθού. Στη Ρωσία κάθε χρόνο οι κρατούμενοι παράγουν προϊόντα αξίας σχεδόν ενός δισεκατομμυρίου δολαρίων.¹³ Κάνουν κυριολεκτικά όλες τις σκατοδουλειές μιας καπιταλιστικής κοινωνίας. Στη Ρωσία μάλιστα κάνουν και όλες τις σκατοδουλειές μιας καπιταλιστικής κοινωνίας σε πόλεμο – που είναι ακόμη πιο σκατένιες.¹⁴

Αν προσθέσουμε σε αυτό και τις ποινές κοινωφελούς εργασίας (που δεν καταμετρώνται ως ποινές φυλάκισης), συμπεραίνουμε ότι ένα μεγάλο κομμάτι του παγκόσμιου εργατικού δυναμικού δουλεύει... καταναγκαστικά και τσάμπα.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η καταναγκαστική εργασία των φυλακισμένων δεν είναι τόσο διαδεδομένη, καθώς δεν υπάρχει θεσμοθετημένη εργασία για λογαριασμό εταιριών εκτός της φυλακής. Παρ' όλα αυτά, αντίθετα με

τη διαδεδομένη αντίληψη, οι φυλακισμένοι εργάζονται και με το παραπάνω. Στις ελληνικές φυλακές υπάρχουν περίπου 5.300 «θέσεις εργασίας». ¹⁵ Οι έγκλειστοι εργάζονται είτε 1) στις αγροτικές ή κτηνοτροφικές μονάδες των αγροτικών φυλακών ή των φυλακών ανηλίκων 2) σε συνεργεία οικοδομών και τεχνικών εργασιών που συγκροτούνται εκτάκτως και για συγκεκριμένο έργο σε οποιαδήποτε φυλακή και 3) στο αρτοποιείο της κεντρικής αποθήκης υλικού φυλακών. Στην ελληνική περίπτωση, όσοι κρατούμενοι δουλεύουν δεν αμείβονται καθόλου, παρά μόνο με μείωση της ποινής τους. ¹⁶

Οι φυλακές στην Ελλάδα σήμερα

Οι ελληνικές φυλακές έρχονται συχνά-πυκνά στον αφρό της επικαιρότητας. Το 2015 θεσπίστηκε ο νόμος Παρασκευόπουλου, με δηλωμένο στόχο την «αποσυμφόρηση των φυλακών». Μέσα σε οκτώ μήνες εφαρμογής του νόμου, 1.937 κρατούμενοι απολύθηκαν, κατεβάζοντας τον αριθμό των κρατουμένων στους 9.632. Στο δημόσιο λόγο, ο νόμος Παρασκευόπουλου «άφηνε ελεύθερους βαρυποινίτες και συγγερούς εγκληματίες», κάνοντας για άλλη μια φορά τη χώρα «ξέφραγο αμπέλι». Μέσα σε δύο χρόνια όμως ο αριθμός των κρατουμένων έφτασε ξανά στα προηγούμενα επίπεδα. Και το 2019, ο Ποινικός Κώδικας άλλαξε ξανά, θεσμοθετώντας αυστηρότερες ποινές, έκταση ποινών για αδικήματα που μέχρι πρότινος τιμωρούνταν με αναστολή, ενώ εγκαινίασε και τον θεσμό της κοινωφελούς εργασίας. Παράλληλα, ξεκίνησε ένα μεγάλο πρότζεκτ επέκτασης των φυλακών. Όπως παραδέχεται η Τόνια Τζαννετάκη, καθηγήτρια Νομικής:

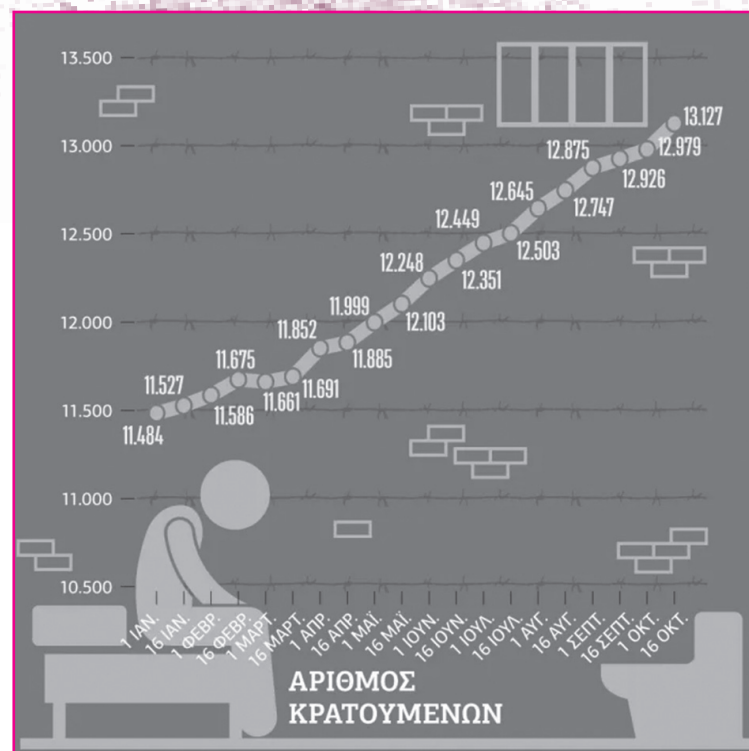
Ο αριθμός των προγραμματισμένων νέων θέσεων κράτησης παραμένει ασαφής. Με βάση σχετικές εκτιμήσεις, θα υπερβεί κατά πολύ τον πλεονάζοντα σήμερα αριθμό κρατουμένων σε σχέση με τις υπάρχουσες θέσεις κράτησης. Το ποσοστό φυλάκισης θα ανέλθει έτσι σημαντικά μέσα από την αναπόφευκτη πλήρωση των νέων θέσεων. ¹⁷

Και πράγματι, οι νέες θέσεις στις φυλακές άρχισαν να γεμίζουν «αναπόφευκτα», πριν καν «στεγνώσουν τα τιμμένα» που λένε και στο Αμέρিকা. «Αναπόφευκτα», δηλαδή με πολιτικό σχέδιο. Τα χρόνια που ακολούθησαν, όλες οι αλλαγές του ποινικού κώδικα δούλεψαν προς αυτό το «αναπόφευκτο» γέμισμα των φυλακών. Με πρώτες και καλύτερες τις αλλαγές στους νόμους περί εγκληματικής οργάνωσης, αθλητικής βίας, αλλά και περιορισμού των αναστολών, οι φυλακές άρχισαν να γεμίζουν όλο και περισσότερο. Αυτή τη φορά, ούτε καν με «βαρυποινίτες» στα λόγια: μια τυπική περιγραφή των αλλαγών του 2022 αναφέρει για παράδειγμα: «δηλαδή μπαχαλάκηδες και μικροκλέφτες δεν πρέπει να περιμένουν καμία αναστολή σε τυχόν ποινές τους!». ¹⁸

Με άλλα λόγια, οι νομοθετικές αλλαγές των τελευταίων δέκα χρόνων άνοιξαν δρόμο ώστε να καταλήγουν στη φυλακή πολύ περισσότεροι άνθρωποι που μέχρι πρότινος δεν θα κατέληγαν, είτε γιατί καταδικάστηκαν με βάση καινούργια αδικήματα, είτε γιατί οι ποινές τους ήταν τέτοιες που ως τότε δεν οδηγούσαν σε φυλάκιση.

Σήμερα ο αριθμός των συλλήψεων έχει βαρέσει κόκκινο. Πριν από 10 χρόνια οι ετήσιες συλλήψεις ήταν γύρω στις 70.000. Από τότε, κάθε χρόνο οι συλλήψεις αυξάνονται. Το 2024 οι συλληφθέντες ήταν 130.634, εκ των οποίων οι 16.000 ήταν ανήλικοι. ¹⁹ Δηλαδή με πρόχειρα μαθηματικά, μέσα σε μία μόνο χρονιά πάνω από 1 στους 100 στην ελληνική κοινωνία έφαγε σύλληψη. Προφανώς το νούμερο γίνεται ακόμη πιο μεγάλο αν αφαιρέσει κανείς μωρά, γιαγιάδες, κλπ. **Πρώτο συμπέρασμα: οι μπάτσοι συλλαμβάνουν σχεδόν τους διπλάσιους σε σχέση με δέκα χρόνια πριν.**

Πρόσφατα ο αριθμός των έγκλειστων στις ελληνικές φυλακές σημείωσε ρεκόρ: 13.237 κρατούμενοι τον Νοέμβριο του 2025. Δηλαδή (με τα ίδια πρόχειρα μαθηματικά) πάνω από 1 στους 1000 βρίσκεται αυτή τη στιγμή στη φυλακή.

Τον Γενάρη του 2024 το αντίστοιχο νούμερο ήταν 10.242. Η μεγάλη αύξηση εξηγείται αν κοιτάξει κανείς τη σύνθεση των κρατουμένων. Μέσα σε σχεδόν δύο χρόνια οι ανήλικοι κρατούμενοι αυξήθηκαν κατά 242% και οι νεαροί ενήλικες (δηλαδή οι κάτω των 21) κατά 65%. Επίσης: οι καταδικασμένοι σε ποινές κάτω από 5 χρόνια (δηλαδή οι καταδικασμένοι για μικρομαλακίες) αυξήθηκαν κατά 41,5%. Αυτή τη στιγμή οι έγκλειστοι με ποινές κάτω από πέντε χρόνια είναι πάνω από 2.500, ενώ το 2015 ήταν 816. ²⁰ **Δεύτερο συμπέρασμα: το ελληνικό κράτος καταδικάζει με το σουβάλι πιτσιρικάδες για μαλακίες και τους χαρίζει ένα σύντομο πέρασμα από τις ελληνικές φυλακές.**

Από το σύνολο των φυλακισμένων, οι μισοί είναι μετανάστες. Σε αυτό το νούμερο πρέπει να προσθέσει κανείς και όσους μετανάστες κρατούνται στα κέντρα κράτησης. **Τρίτο συμπέρασμα: αν είσαι μετανάστης, το πέρασμα από κάποιου είδους κελί αποτελεί κανονικότητα.**

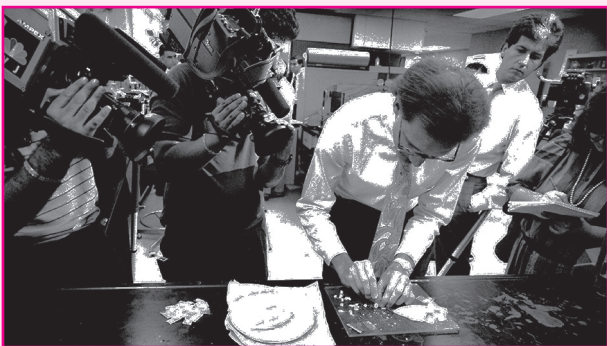
Ολόκληρη την περυσινή χρονιά, μόνο το 4,5% των αδικημάτων που καταγράφηκαν ήταν κακούργηματα. Το 95% ήταν πλημμελήματα. Από το σύνολο των 192.000 αδικημάτων που καταγράφηκαν, τα πρωτεύοντα έχουν αυτά που έχουν να κάνουν με ναρκωτικά, με οπλοκατοχή και με ενδοοικογενειακή βία (περίπου 22.000 το καθένα ή 12%). ²¹ Και φέτος τα νούμερα είναι ακόμα πιο εντυπωσιακά: 19.000 συλλήψεις για ενδοοικογενειακή βία (δηλαδή 47 συλλήψεις την ημέρα). ²² 1420 συλλήψεις «μελών εγκληματικής οργάνωσης» (μα πόσες εγκληματικές οργανώσεις έχει πια αυτή η χώρα;), 1.400 συλλήψεις γονέων για «παραμέληση ανήλικου» (δηλαδή 6 συλλήψεις τη μέρα). ²³ Και οι φυλακίσεις ακολουθούν αντίστοιχη πορεία: στη φυλακή βρίσκονται 616 άτομα για ενδοοικογενειακή βία (σε σχέση με 284 πέρυσι τέτοια εποχή), 500 «μέλη εγκληματικών οργανώσεων», 163 παραβάτες του ΚΟΚ (σε σχέση με 70 πέρυσι τέτοια εποχή). ²⁴ **Τέταρτο συμπέρασμα: μεγάλο ποσοστό της αύξησης οφείλεται στα «καινούργια» εγκλήματα που μονοπωλούν την τελευταία διετία τα ιδιοσημασιολογικά δελτία: συμμορίες ανηλίκων, παραμέληση ανηλίκων, τροχονομικές παραβάσεις, ενδοοικογενειακή βία.**

Σύμψη

Το ξέρουμε καλά: τα νούμερα και τα στατιστικά από μόνα τους δεν λένε τίποτα. Ο λόγος που τα καταγράφουμε τόσο αναλυτικά σ' αυτό το κείμενο είναι διπλός. Από τη μία θέλουμε να τα έχουμε κάπου συγκεντρωμένα για να μπορούμε να τα βρίσκουμε (το περιοδικό Antifa που κοντεύει αισίως να φτάσει τα 100 τεύχη λειτουργεί για τις ανάγκες μας και σαν βάση δεδομένων). Από την άλλη τα στοιχεία επιβεβαιώνουν αυτό που ήδη ξέρουμε: ²⁵ κι αυτά που βιώνουμε κι οι ίδιοι στο πετσί μας: ότι όλο και περισσότερες γινόμαστε αντι-κείμενο αστυνομικής διαχείρισης, όλο και περισσότεροι βρισκόμαστε στις δαγκάνες του ποινικού συστήματος. Για να το πούμε με τα λόγια που ειπώθηκε στην πρόσφατη αφίσα του Antifa South:

Όλο και περισσότεροι από εμάς έρχονται σε επαφή με τις έδρες δικαστηρίων για ψύλλου πήδημα. Αστυνομία μάς περιμένει σε κάθε γωνία. Υπερασπιστές της «νομιμότητας» τρίβουν τα χέρια τους σε κάθε καταδίκη. Το ποινικό σύστημα φροντίζει όλο και περισσότεροι να καταλήγουν «μέσα», ενώ όσοι είναι «έξω» έχουν να αντιμετωπίσουν από τη συνεχή επίβλεψη της πρόνοιας μέχρι τα εβδομαδιαία «παρών» στο τμήμα. Και όλα αυτά γιατί, σε καιρούς πολεμικής προετοιμασίας σαν κι αυτούς που ζούμε, η εγκληματοποίηση της εργατικής τάξης είναι απαραίτητη. Κάθε σύλληψη είναι μία υπενθύμιση. Σήμερα, να καθίσουμε «καλά» και να δουλεύουμε σαν σκλάβοι. Αύριο, να πολεμήσουμε «για την πατρίδα».

ΟΙ ΜΠΑΤΣΟΙ ΠΟΥΛΑΝΕ ΤΗΝ ΗΡΩΙΝΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΥΝ ΤΟ ΚΡΑΚ

Στα πλαίσια του πολέμου ενάντια στα ναρκωτικά, το 1988 το Αστυνομικό Τμήμα του Broward στην Φλόριντα επιδόθηκε σε μια καινοτόμα μέθοδο: άρχισε να κατασκευάζει κρακ μέσα στο αστυνομικό τμήμα και να στέλνει μυστικούς αστυνομικούς να το πουλάνε σε κάθε γωνία της πόλης. Στη συνέχεια συλλαμβάνει τους πελάτες και τους οδηγούσε στη φυλακή. Με αυτή την σατανική μέθοδο οι μπάτσοι κατάφεραν να συλλάβουν 2.300 άτομα μέσα σε δύο μήνες. Θράιμπος!²⁶

Η ΟΧΙ-ΚΑΙ-ΤΟΣΟ-ΜΙΣΘΩΤΗ ΣΚΛΑΒΙΑ

Οι φυλακές της Λουιζιάνα είναι χτισμένες εκεί που στον 19ο αιώνα υπήρχε μια από τις μεγαλύτερες φυτείες καπνού στην οποία εργάζονταν σκλάβοι. Σήμερα, στις φυλακές λειτουργεί γεωργική και κτηνοτροφική μονάδα στην οποία οι κρατούμενοι εργάζονται υποχρεωτικά και για ψίχουλα. Η μονάδα τροφοδοτεί μεγάλες αλυσίδες όπως τα McDonald's και η Walmart. Ο Ντέιβιντ Φάραμποου, υπεύθυνος για τα 80.000 καλλιεργήσιμα στρέμματα της μονάδας υποστηρίζει πως δεν υπάρχει καμία ομοιότητα με τη σκλαβιά και δηλώνει: «Πολλοί απ' όσους βρίσκονται εδώ προέρχονται από σπίτια όπου δεν έμαθαν ποτέ τι σημαίνει δουλειά και δεν γνώρισαν ποτέ το αίσθημα που έχεις στο τέλος μιας μέρας σκληρής δουλειάς: τους προσφέρουμε έναν σκοπό...»²⁷ Συγκινηθήκατε,

PRISON BLUES.

Η ΑΛΛΙΩΣ Ο ΚΥΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΥ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ

Στις φυλακές του Όρεγκον λειτουργεί ένα ραφείο. Το ραφείο κατασκευάζει μπλου-τζιν. Τα μπλου-τζιν πωλούνται με την επωνυμία Prison Blues. Η εταιρεία το 1994 έκανε μια διαφημιστική καμπάνια στην οποία περιλαμβάνονταν και οι δύο παραπάνω διαφημίσεις. Στην πρώτη: «Δεν κλέψαμε τα σχέδια μας από την Levi's. Αλλά κι αν τα κλέβαμε, τι θα κάνατε, θα μας χώνατε στη φυλακή;» Στη δεύτερη με φόντο μια ηλεκτρική καρέκλα: «Μερικές φορές τα τζιν μας αντέχουν περισσότερο απ' τους τύπους που τα κατασκευάζουν». Μην σοκάρεστε. Είναι αυτό που συμβαίνει στον μαγικό κόσμο του καπιταλισμού όταν η καταναγκαστική εργασία συναντά τον κυνισμό της διαφήμισης.

1. Όλα αυτά στο Elizabeth Hinton, *From the War on Poverty to the War on Crime: The making of mass incarceration in America*, Harvard University Press, 2016, σσ. 158-161. Η ίδια υποστηρίζει πως «η απόφαση της κυβέρνησης Νίξον να αρχίσει να κατασκευάζει έγκλημα μες στη δεκαετία του 1970 ήταν ένα απ' τα βασικά καύσιμα της μηχανής της μαζικής φυλάκισης» [σ. 217].
2. Alex Lichtenstein, *Twice the Work of Free Labor: The Political Economy of Convict Labor in the New South*, Verso, 1996, σελ. xiv.
3. Loic Wacquant, *Οι φυλακές της μιζέριας*, Πατάκης, 2001, σελ. 103.
4. Ό.π., σελ. 105.
5. Ό.π., σελ. 118.
6. Ό.π., σελ. 137.
7. Βλ. και *Σχεδόν Αόρατοι: Η παρανομοποίηση της εργασίας ως κρατική στρατηγική για τη μετανάστευση*, Antifa Scripta, 2009.
8. Lichtenstein, ό.π., σελ. xii.
9. Wacquant, ό.π., σελ. 109.
10. Angela Davis, *Δημοκρατία Χωρίς Δεσμά: Αμερικανική Αυτοκρατορία, Φυλακές και η Ανεκλήρωτη Κατάργηση της Δουλείας*, Άγρα, 2008, σελ. 59.
11. Eve Goldberg & Linda Evans, *The Prison-Industrial-Complex and the Global Economy*, PM Press, 2009, σελ. 13.
12. Όλα αυτά στο «US prison workers produce \$11bn worth of goods and services a year for pittance», *The Guardian*, 15/06/2022.
13. Daria Volkova, «Prison labor is a profitable business. How much does Russia earn from prison colonies?», *lenta.ru*, 02/05/2021.
14. Βλ. «Πόλεμος, Εργατική Τάξη, Άρνηση: Ακτινογραφία μιας Εμπόλεμης Κοινωνίας», *Antifa #97*, 11/2025.
15. Maculan, Ronco & Vianello, *Prison in Europe: Overview and Trends*, Antigone Edizioni Rome, Σεπτέμβριος 2013, σελ. 28.
16. «Νόμιμη η μείωση ποινής σε φυλακές για εργασία και εκπαίδευση», *news.gr*, 14/07/2015.
17. Τ. Τζαννετάκη, «Ο Ποινικός Κώδικας του 2019 και οι διαδοχικές τροποποιήσεις του έως και τον Ν. 5090/2024», *Ποινικά Χρονικά*, Μάρτιος 2024.
18. «Νέα διάταξη στον Ποινικό Κώδικα: Στη φυλακή, χωρίς αναστολή ή μετατροπή ακόμα και για πλημμέλημα για κλοπές», *capital.gr*, 21/03/2022.
19. Βλ. «Πάνω από 120.000 οι συλληφθέντες για διάφορα αδικήματα το 2024 – Αλλοδαποί το 55% των κρατουμένων στις φυλακές», *Το Πρώτο Θέμα*, 13/09/2025 και Στατιστική Επετηρίδα Ελληνικής Αστυνομίας 2024, διαθέσιμη στο astynotomia.gr
20. Στατιστικοί πίνακες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Διαθέσιμοι στο sofpron.gov.gr > Στατιστικά Στοιχεία Κρατουμένων.
21. Βλ. Πίνακες 25-27 της Αστυνομικής Επετηρίδας, ό.π.
22. «Ενδοοικογενειακή βία: 19.000 υποθέσεις μέσα σε δέκα μήνες – Τα στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ.», *Η Καθημερινή*, 25/11/2025.
23. «Κάθε μέρα 6 γονείς συλλαμβάνονται για παραμέληση των παιδιών τους – Προβληματισμός από τα στοιχεία για τη βία ανηλικών», *Τα Νέα*, 03/10/2025.
24. «Άνοιξαν οι φυλακές για τα "ατιμώρητα" αδικήματα», *Το Βήμα*, 3/10/2025.
25. Βλ. «Λογικά σε λίγο καιρό πάλι εδώ θα 'μαι: Καθημερινότητα, Ταξική Συνθήκη και Φιλοσοφία στις Φυλακές Κορυδαλλού», *Antifa #95*, 5/2025.
26. Elizabeth Hinton, ό.π., σελ. 330.
27. «Prisoners in the U.S. are part of a hidden workforce linked to hundreds of popular food brands», *mprnews.org*, 30/01/2024.